

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosna i Hercegovina
Tuzlanski kanton
OPĆINA GRAČANICA
OPĆINSKI NAČELNIK**

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
OPĆINE GRAČANICA ZA PERIOD
2016. – 2018.GODINA**

Gračanica, juni 2015. godine

S A D R Ž A J:

1. Poglavlje 1 – Uvod.....	3
2. Poglavlje 2 – Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze.....	4
3. 2.1. Projekcije makroekonomskih pokazatelja.....	5
4. 2.2. Tržište rada.....	6
5. Poglavlje 3 – Srednjoročna porezna politika i prognoza direktnih i indirektnih poreza Općine Gračanica.....	7
6. 3.1. Prihodi budžeta Općine Gračanica.....	8
7. 3.2. Izdaci budžeta Općine Gračanica.....	11
8. Prilog I.- Tabelarni analitički pregled prihoda i primitaka te rashoda i izdataka Općine Gračanica za naredni period	
9. Prilog II. – Tabelarni sintetički pregled prihoda i primitaka te rashoda i izdataka Općine Gračanica, BKC-a, Dječijeg obdaništa „Naša djeca“ i Centra za socijalni rad	

Na osnovu članova 15.; 16.; 17. i 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine Federacije BiH“, br.102/13, 9/14 i 13/14, 8/15,), Općinski načelnik
d o n o s i

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA OPĆINE GRAČANICA ZA PERIOD 2016. – 2018.GODINA

Poglavlje 1 - Uvod

U skladu sa Zakonom o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine izrađen je Dokument okvirnog budžeta Općine Gračanica (DOB) koji je dio pristupa Srednjoročnog okvira rashoda za 2016.-2018. godinu. Cilj DOB-a je da pomogne da se razvije kvalitetniji strateški osnov za srednjoročno planiranje Budžeta i godišnji budžet, uključujući bolje povezivanje raspodjele resursa sa prioritetima politika navedenim u razvojnim strategijama, odnosno u općini Gračanica, prioritetnih politika utvrđenih u Strategiji razvoja općine Gračanica do 2020.godine.

Dokument okvirnog budžeta za period 2016. - 2018. godina izlaže fiskalnu strategiju i budžetske planove za slijedeće tri godine i ima za cilj da razvije bolju stratešku osnovu za pripremu budžeta. DOB predstavlja preliminarni okvirni nacrt budžeta za 2016. godinu, te daje predviđanja za **2017-2018.** godinu.

Zakonom o budžetima u FBiH propisan je budžetski kalendar kojim su utvrđeni rokovi za svaku fazu budžetskog planiranja i kojim je predviđeno da DOB, kao jedinstven dokument , vlada odnosno načelnik razmatra i usvaja do 30.juna tekuće godine.

Osnova za izradu budžeta zasniva se i na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja, te prognozi prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene Dokumentom okvirnog budžeta.

Ovaj dokument je urađen na bazi akta:

- Direkcije za ekonomsko planiranje BiH, Perspektive 2015 - 2018.godine,
- Makroekonomskih pokazatelja za period 2013-2018, dostavljen od MF TK,
- Revidiranih projekcija prihoda od direktnih poreza za 2015.godinu i period 2016-2018 godina,
- Projekcije prihoda od indirektnih poreza za 2015.godinu i period 2016-2018.godina,
- OMA bilten – Odjeljenja za makroekonomsku analizu

*Još jedan bitan cilj Dokumenta okvirnog budžeta je i da osigura **sveobuhvatan i konsolidovan** okvir planiranja rashoda na nivou općine što znači da dokumentom okvirnog budžeta u jednom od priloga obuhvaćeni su i prihodi i izdaci i dječijeg obdaništa „Naša djeca“, BKC-a i Centra za socijalni rad.*

Služba za poduzetništvo, lokalni razvoj i finansije općine Gračanica, predlaže Općinskom načelniku da razmotri i usvoji Dokument okvirnog budžeta općine Gračanica za period 2016 - 2018. godina kao osnov za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova u općini Gračanica za fiskalnu 2015.godinu.

Poglavlje 2 - Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze

Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze su bazirane na prognozama Direkcije za ekonomsko planiranje pri Institucijama BiH, Federalnog zavoda za statistiku i Federalnog ministarstva finansija.

Ekonomska aktivnost u BiH tokom proteklih nekoliko godina jedva da se povećavala. Procjenjeni realni rast od svega 0,6 % u 2014.godini je ostvaren nakon takođe niske stope od 0,7% u 2013.godini, te blage recesije (0,6%) u 2012.godini. Ovim je jasno da je BiH daleko od željenog puta konvergiranja životnog standarada ka EU prosjeku. Izlazak Euro zone iz recesije nakon dvije godine negativnog rasta, smanjenje svjetskih cijena, deflacija, poplave u drugom tromjesečju, te nepovoljna hidrološka situacija u hidroelektranama su bili među najznačajnijim faktorima ekonomskog rasta BiH u 2014.godini. U periodu 2015-2016 se očekuje nastavak postepenog poboljšanja eksternog okruženja i jačanje ekonomskog rasta u BiH. Očekivano jačanje ekonomskog rasta i zaposlenosti u okruženju bi trebalo osigurati značajan rast ne samo izvoza nego i domaće tražnje koja se u velikoj mjeri finansira inostranim prilivima. Pored postepenog poboljšanja eksternog okruženja, projekcije ekonomskog rasta BiH za 2015-2016 podrazumjevaju osustvo elementarnih nepogoda (suša i poplava) i normalnu hidrološku situaciju u hidroelektranama uz uobičajen nivo remonta u elektroenergetskom sistemu. Takođe, očekivana stabilizacija svjetskih cijena bi trebala zaustaviti deflaciju u 2015.godini koja je u prethodnom periodu predstavljala ozbiljnu prijetnju za ekonomski rast BiH. Povratak inflacije se očekuje 2016.godine i narednih godina. Pomenuti faktori i pretpostavke bi trebali dovesti do postepenog jačanja ekonomskog rasta BiH u 2015.godini na stopu od 2,6% te 3,2% 2016.godine. Postepeno normaliziranje situacije i vraćanje ekonomije na uzlazni trend upućuje da bi ovaj rast trebao biti nošen prije svega domaćom tražnjom uz skroman negativan doprinos vanjskotrgovinskog deficita.

Očekivano postepeno povećanje broja zaposlenih i realnih plata nošeno proizvodnjom i izvozom, rast tekućih priliva iz inostranstva, direktnih stranih ulaganja i sl. bi trebali dovesti do rasta finalne potrošnje od 1,7 % i investicija od 8,3 % 2015.godine. Ovo uključuje i značajan realni rast investicija opšte vlade od 10,4 % uz neznatan realni rast vladine potrošnje. Sličan rast tražnje se očekuje i u 2016.godini kada bi se finalna potrošnja trebala povećati realnom stopom od 1,8 % a investicije 7,4 %.

U isto vrijeme se očekuje značajan realni rast izvoza od 6,8 % 2015.g nakon čega slijedi usporavanje na stopu od 6 % 2016.godine kao posljedica baznog efekta iz ranijeg perioda.

S druge strane, visok realni rast uvoza od 8,2% u 2014.godini koji je u velikoj mjeri bio posljedica povećane uvozne zavisnosti (obzirom da je značajan dio domaći proizvodnih kapaciteta bio barem privremeno onesposobljen) bi trebao biti umanjen u narednom periodu. Otuda je projiciran znatno niži uvozni rast od 5,7% u 2015, odnosno 4% 2016. godine.

Time je obzirom na relativno stabilan rast domaće tražnje pojačan ukupan ekonomski rast u ovom periodu.

U periodu u 2017-2018 godina očekuje se daljnje postepeno jačanje ekonomskog rasta u BiH i to prvenstveno kao posljedica sve povoljnijeg eksternog okruženja. Tako je za 2017.godinu projiciran rast od 3,6 % , nakon čega slijedi daljnje ubrzavanje na 4,4% 2018.godine kao i predhodnih godina smatra se da bi ovo povećanje moglo prvenstveno nošeno domaćom tražnjom uz zanemariv uticaj bilansa vanjske trgovine.

Glavni rizici za ostvarenje ovih projekcija su vezani za (ne) ostvarivanje pretpostavki iz vanjskog sektora vezano za ekonomski rast u okruženju, kretanje svjetskih cijena, vremenske prilike.

Kada je u pitanju monetarni sektor očekuje se i dalje rast depozita (prije svega od strane stanovništva) i deviznih rezervi (zbog priliva po stand-by aranžmanu, inozemnih zaduživanja), ali sporiji u odnosu na 2014.godinu.

Kada je u pitanju bankarski sektor očekuje se rast potražnje , industrijske proizvodnje i investicija što bi trebalo da se pozitivno odrazi i na rast kredita (5 % - 6%) i depozita (6% - 8%).

Kada su u pitanju direktna ulaganja očekivanja su da bi direktna strana ulaganja trebala biti 880 – 940 miliona KM (2015.godine); 980 -1080 miliona KM (2016.godine), 940 -1040 miliona KM (2017. godine) i 910-1010 miliona KM (2018.godine)

2.1. Projekcije makroekonomskih pokazatelja

Prema podacima i projekcijama DEP-a i Federalnog ministarstva finansija, koje su date u narednim tabelama može se vidjeti realni rast u narednim godinama.

Tabela 2.1 – Makroekonomski pokazatelji za BiH za period 2013.- 2018. godine miliona KM

Indikator	Zvanični podaci	PROJEKCIJE				
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nominalni BDP u mil KM	28.027	28.195	29.146	30.465	32.188	34.182
Nominalni rast u %	2,6	0,6	3,4	4,5	5,7	6,2
BDP deflator (prethodna godina = 100)	101,9	100,0	100,7	101,3	102,0	101,70
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	27.501	28.198	28.930	30.078	31.565	33.607
Realni rast u %	0,7	0,6	2,6	3,2	3,6	4,4
Inflacija mjerena indexom potrošačkih cijena u %	-0,1	-0,7	1	0,9	1,2	1,5
Potrošnja u mil KM	28.815	29.126	29.736	30.530	31.610	32.738
Vladina potrošnja u mil KM	5.986	6.106	6.216	6.340	6.530	6.726
Privatna potrošnja u KM	22.829	23.020	23.520	24.190	25.050	26.012
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	4.703	5.256	5.787	6.463	7.158	7.989
Vladine investicije u mil KM	1.041	1.302	1.497	1.721	2.014	2.357
Privatne investicije u mil KM	3.662	3.954	4.291	4.741	5.144	5.633
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	11,50	11,6	12,90	13,7	14,4	15,50
Bilans tekućeg računa u mil KM	-1.548	-2.087	-2.184	-2.330	-2.448	-2.719
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-5,5	-7,4	-7,5	-7,6	-7,6	-8,0
Nominalni rast uvoza u %	-1,8	7,2	6,2	4,6	4,5	5,2
Nominalni rast izvoza u %	5,8	2,9	7,9	7,6	7,9	8,0

Napomena: Izvor podataka Direkcija za ekonomsko planiranje, april 2015.godine

Rizici ostvarenja navedenih projekcija ekonomskog rasta odnose se na stabilnost i očekivani rast u vanjskom okruženju, kao i političku stabilnost, odgovornost, stručnost, upravljanje procesima unutar Federacije koji zahtjeva mobilnost svih nivoa vlasti, institucija i uposlenika na ostvarenje strateških ciljeva i mjera u srednjoročnom periodu, odnosno činjenicu da je Evropska komisija navela da je projicirani rast moguće ostvariti ako se provedu strukturne reforme.

2.2. Tržište rada

U 2015.godini se očekuje postepena stabilizacija tržišta rada. Oporavak tržišta rada u EU i BiH bi trebao biti determinisan obimom investicija, vanjske trgovine i uopšte poslovnim ambijentom. Prema procjenama EK na tržištu rada EU se očekuje smanjenje stope nezaposlenosti i povećanje broja zaposlenih, uz brži ekonomski rast u odnosu na 2014.godinu. U domenu neto plata se očekuje umjeren rast u odnosu na 2014.godinu usklađen sa obimom poslovne aktivnosti BiH preduzeća. Prosječna plata i broj zaposlenih u BiH bi u 2015.godini mogli biti veći za 0,5 % a broj zaposlenih za 1,7 % g/g.

Na tržištu rada prema prognozama DEP-a u narednim godinama 2016, 2017 i 2018.godina očekuje se nastavak pozitivnih dešavanja u smislu manje nezaposlenosti, veće zaposlenosti te veće prosječne neto plate. U 2016.godini pretpostavlja se da bi prosječna neto plata mogla biti veća za 1,5 %, a broj zaposlenih za 1,8% g/g. Takođe pretpostavka je da bi u 2017.godini prosječna neto plata u BiH mogla biti veća za 1,9 % a u 2018.godini za 2,1 %.

Osnovni rizici za ostvarenje projekcija na tržištu rada su prvenstveno nivo potražnje, investicija i obim trgovine ne samo u BiH nego i u EU. Nezadovoljavajući poslovni ambijent bi mogao usporiti pozitivna dešavanja na tržištu rada, odnosno povećanje broja zaposlenih i neto plata.

Tabela 2.2.1. – Uparedna tabela zaposlenih/nezaposlenih u Federaciji BiH

	2010	2011	2012	2013	2014	04-2015
Broj zaposlenih	438.949	440.747	437.331	438.593	443.587	448.232
Broj nezaposlenih	360.512	367.515	377.707	391.942	391.427	388.848

Napomena: Izvor podataka Federalni zavod za statistiku

Tabela 2.2.2.. – Uparedna tabela zaposlenih/nezaposlenih u općini Gračanica

	2010	2011	2012	2013	2014
Broj zaposlenih	8.196	8.377	8.346	8.423	8.736
Broj nezaposlenih	8.857	8.968	9.350	9.658	9.651

Napomena: Izvor podataka Federalni zavod za statistiku/statistika općine

Prethodna tabela ukazuje da je na području općine Gračanica u 2014.godini došlo da povećanja broja zaposlenih u odnosu na 2013.godinu za 3,72 % ali da je nezaposlenost ostala skoro na istom nivou , za 0,07 % manja u odnosu na 2013.godinu što ukazuje na trend rasta broja radno sposobnog stanovništva koji se prijavljuje na biro za zapošljavanje.

Tabela 2.2.3. – Uparedna tabela bruto i neto plaća u Federaciji BiH

	2010	2011	2012	2013	2014	04-2015
Prosječna neto plata u KM	804	819	830	835	833	833
Prosječna Bruto plata u KM	1.223	1.248	1.286	1.275	1.272	1.272

Napomena: Izvor podataka Federalni zavod za statistiku

Tabela 2.2.4.. – Uparedna tabela neto plaća u općini Gračanica

	2010	2011	2012	2013	2014
Prosječna neto plata u KM	533,31	526,05	524,00	520,00	550

Napomena: Izvor podataka Federalni zavod za statistiku

Kada je u pitanju prosječna neto plaća na području općine Gračanica, od 2010.godine do

2013.godine bio je prisutan trend pada dok je u 2014.godini prosječna neto plata porasla za 5,77 % u odnosu na 2013.godinu.

Poglavlje 3 - Srednjoročna porezna politika i prognoza direktnih i indirektnih poreza Općine Gračanica

U ovom poglavlju su izložene projekcije prihoda koje se očekuju za finansiranje javne potrošnje u toku srednjoročnog perioda a na osnovu projiciranih makroekonomskih pokazatelja i postojećih poreznih politika. Projekcije prihoda u periodu od 2016 – 2018 zasnovana je na smjernicama dostavljenim od MF TK koje se odnose na date projekcije prihoda od indirektnih poreza za općinu Gračanica kao i direktnih poreza.

Indirektni porezi

U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH („Službene novine FBiH“ broj 22/06, 43/08, 22/09) prihodi sa Jedinstvenog računa se dijele kako slijedi:

1. Finansiranje funkcija Federacije 36,20 %
2. Finansiranje funkcija kantona 51,48 %
3. Finansiranje funkcija jedinica lokalne samouprave 8,42 %
4. Direkcija za ceste 3,90 %

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH je detaljno regulirana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcija za ceste, te puna primjena modela raspodjele prihoda po osnovu indirektnih poreza između svih nivoa vlasti u Federaciji BiH na osnovu propisane formule sa utvrđenim kriterijima iz Zakona o pripadnosti javnih prihoda, koja je i korištena prilikom izrade projekcija za ove nivoe vlasti.

Projekcije su rađene u skladu sa planom prihoda od indirektnih poreza i preuzete od Odjeljenja za makroekonomsku analizu (OMA) Uprave za indirektno oporezivanje u BiH.

Projekcije su zasnovane na historijskom trendu naplate prihoda i predviđanjima kretanja makroekonomskih pokazatelja u navedenom periodu, a uzimajući u obzir efekte kontinuiranog usklađenja stope akciza na duhan u BiH sa minimalnim standardima u EU.

U projekcije su uključeni i efekti primjene Sporazuma o slobodnoj trgovini između BiH i EFTA.

Napominje se da rizici ostvarenja projiciranih prihoda mogu biti odstupanje od predviđenog ekonomskog rasta, povećan povrat PDV-a od predviđenog, nepredviđene promjene poreznih politika, makroekonomske pretpostavke, razvoj drugih događaja i sl.

Predviđeni prihodi od indirektnih poreza za Općinu Gračanica u narednom periodu dati su u sljedećoj tabeli:

Indirektni porezi	Izvršenje 2014	Plan 2015	Projekcije		
			2016	2017	2018
Općina Gračanica	4.048.347	4.373.736	4.398.758	4.365.945	4.606.936

U 2016.godini očekuje se blagi rast prihoda o indirektnih poreza u odnosu na 2015.godinu za 0,58 %.

U 2017.godini očekuje se pad prihoda od indirektnih poreza u odnosu na 2016.godinu za 0,74 %, dok u 2018.godini očekuje se znatniji rast u odnosu na 2017.godinu i to za 5,52 %.

Direktni porezi

U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, kantoni i općine prikupljaju niz direktnih poreza, koji uključuju porez na dobit pravnih lica, porez na dohodak, porezi na imovinu, kao i neporezne prihode po osnovu kantonalnih i federalnih propisa o porezima na imovinu i niz drugih neporeznih prihoda, koji im omogućavaju finansiranje ustavom utvrđenih funkcija.

Služba za poduzetništvo, lokalni razvoj i finansije općine Gračanica je projekciju prihoda od direktnih poreza u DOB-u općine Gračanica za 2015.-2017. godinu uradila na bazi ostvarenih prihoda u 2014. godini, procijenjenih

prihoda za 2015. godinu i Smjernica koje su dostavljene od strane Ministarstva finansija TK za općine Tuzlanskog kantona.

Rizici od ostvarenja projiciranih prihoda mogu biti odstupanje od predviđenog ekonomskog rasta, nepredviđene promjene poreznih politika i promjene makroekonomskih pretpostavki.

Pregled projiciranih direktnih prihoda za Općinu Gračanica dat je u sljedećoj tabeli:

Općina	Izvršenje 2014	Plan 2015	Projekcije		
			2016	2017	2018
Gračanica	1.010.188	928.937	958.663	993.175	1.036.875

3.1. Prihodi budžeta Općine Gračanica

Ukupni raspoloživi prihodi

Očekivani nivo ukupnih poreznih i neporeznih prihoda, koja su na raspolaganju za finansiranje funkcija Budžeta općine Gračanica iznosi 9.233.500 KM u 2016. godini 9.354.500 KM u 2017. godini i 9.516.500 KM u 2018. godini. Iz datih projekcija može se vidjeti da je projektovani iznos poreznih i neporeznih prihoda u 2016. godini manji za 6,54 % u odnosu na 2015.godinu. U 2017 . godini projicirano je blago povećanje od 1,32 % a u 2018.godini takođe je projicirano povećanje od 1,74 %. U projekcijama budžeta 2016-2018. godina nisu planirani tekući niti kapitalni grantovi jer je članom 13. Odluke o načinu izvršavanja Budžeta definisano da se donacije, grantovi i namjenski transferi uplaćeni na depozitni račun Općine Gračanica, a koji nisu planirani u budžetu Općine Gračanica usmjeravaju u budžet za fiskalnu godinu na osnovu Odluke Općinskog načelnika, a na prijedlog službe za poduzetništvo, lokalni razvoj i finansije.

Na prihodovnoj strani planirani su i prihodi od povrata PDV-a za koje očekujemo za projekte koji se finansiraju u sklopu projekta WATSAN iz kreditnih kao i naših izvora sredstava.

Iz tabelarnog pregleda možemo vidjeti da budžet Općine Gračanica iz godine u godinu kreće se u iznosu cca 9.000.000 KM ukoliko ne uzimamo u obzir grantove viših nivoa vlasti i druge namjenske donacije.

U sljedećoj tabeli navedeni su prihodi planirani budžetom za 2015. godinu i projekcije prihoda za period 2016-2018. godina.

Tabela : Revidirane projekcije prihoda i primitaka Općine Gračanica za 2015. i period 2016 - 2018. godina

		a	b	c	d	e	f	g
PRIHODI PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI		BUDŽET ZA 2015 GODINU	projekcija budžeta			INDEX b/a	INDEX c/b	INDEX d/c
EKONOMSKI KOD	PRIHODI I PRIMICI		2016	2017	2018			
	I - PRIHODI							
710000	A - POREZNI PRIHODI							
711100 + 713100	Prihodi od poreza na zaostale obaveze - po propisima do 31.12.2008.godine	13.147	14.500	11.000	9.000	10,29	-24,14	-18,18
714100	POREZI GRAĐANA	1.154.000	1.225.000	1.225.000	1.232.000	6,15	0,00	0,57
715000	Porezi na promet po propisima do 31.12.2005	1.000	1.000	1.000	1.000	0,00	0,00	0,00
716000	POREZ NA DOHODAK	905.000	944.500	982.000	1.027.000	4,36	3,97	4,58
717100	UKUPNO PRIHODI OD INDIREKTHNIH POREZA	4.694.000	4.854.000	4.821.000	5.067.000	3,41	-0,68	5,10
719100	OSTALI POREZI	8.000	8.000	8.000	8.000	0,00	0,00	0,00
	UKUPNO PRIHODI OD POREZA	6.775.147	7.047.000	7.048.000	7.344.000	4,01	0,01	4,20

720000	B - NEPOREZNI PRIHODI							
721100	PRIHODI OD NEFINANSIJSKIH JAVNIH PREDUZEĆA I FINANSIJSKIH JAVNIH INSTITUCIJA	132.000	102.000	102.000	102.000	-22,73	0,00	0,00
721200	OSTALI PRIHODI OD IMOVINE	13.000	13.000	13.000	13.000	0,00	0,00	0,00
722100	ADMINISTRATIVNE TAKSE	198.000	216.000	216.000	216.000	9,09	0,00	0,00
722300	KOMUNALNE TAKSE	464.000	464.000	464.000	464.000	0,00	0,00	0,00
722400	BUDŽETSKE NAKNADE	493.000	533.500	533.500	533.500	8,22	0,00	0,00
722500	POSEBNE NAKNADE I TAKSE	587.000	592.000	592.000	592.000	0,85	0,00	0,00
722600	PRIHODI OD PRUŽANJA JAVNIH USLUGA (PRIHODI OD SOPSTVENIH DJELATNOSTI)	78.000	65.000	65.000	65.000	-16,67	0,00	0,00
722700	NEPLANIRANE UPLATE - prihodi	100.000	146.000	266.000	132.000	46,00	82,19	-50,38
723000	NOVČANE KAZNE	3.000	5.000	5.000	5.000	66,67	0,00	0,00
	UKUPNO NEPOREZNI PRIHODI	2.068.000	2.136.500	2.256.500	2.122.500	3,31	5,62	-5,94
	C – POTPORE (GRANTOVI)							
730000	TEKUĆE POTPORE (GRANTOVI)	232.000	0	0	0			
740000	KAPITALNE POTPORE (GRANTOVI)	751.000	0	0	0			
	UKUPNI PRIHODI: (A+B+C)	9.862.147	9.183.500	9.304.500	9.466.500	-6,54	1,32	1,74
	I - PRIMICI							
811100	A-PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA	80.000	50.000	50.000	50.000	-37,50	0,00	0,00
	B-PRIMICI OD DOMAĆEG ZADUŽIVANJA	850.000	0	0	0			
	UKUPNI PRIMICI (A + B)	930.000	50.000	50.000	50.000	-94,62	0,00	0,00
	UKUPNO BUDŽET: (I+II)	10.756.147	9.233.500	9.354.500	9.516.500	-14,15	1,31	1,74
	VIŠAK PRIHODA NAD IZDACIMA PREDHODNIH GODINA	618.353						
	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	11.374.500	9.233.500	9.354.500	9.516.500	-18,82	1,31	1,74

Prihodi od indirektnih poreza

U općini Gračanica najznačajniji prihod u budžetu odnosi se na prihod od PDV-a na koji općina ne može uticati obzirom da je jasno regulisana raspodjela istog Zakonom o pripadnosti javnih prihoda.

Sastoji se od dvije vrste i to prihod od PDV-a koji pripada direkciji cesta i prihod od PDV-a koji pripada općinama.

Uzimajući u obzir smjernice koje smo dobili od MF TK pristupili smo i planiranju / projekciji ove vrste prihoda po godinama.

Tako je u 2016.godini planiran prihod od PDV-a koji pripada općinama u iznosu od 4.399.000 KM,

U 2017. Godini predviđen prihod po ovom osnovu iznosi 4.366.000 KM što je u odnosu na 2016.godinu manje za 0,75 %. Te u 2018.godini planiran je iznos od 4.607.000 KM što je u odnosu na 2017.godinu više za 5,52 %.

Porez na dohodak

Prihodi od poreza na dohodak, u skladu sa smjernicama datim od strane viših nivoa vlasti, u narednom srednjoročnom periodu u 2016. godini iznosi 959.000 KM (uključujući i zaostale uplate) u 2017. godini 993.000 KM (uključujući i zaostale obaveze) te u 2018. godini 1.036.000 KM (uključujući zaostale uplate).

Porezi na imovinu

Ovi porezi obuhvataju porez na imovinu od fizičkih i pravnih lica, porez na nasljeđe i darove, porez na promet nepokretnosti fizičkih i pravnih lica i ostale poreze na imovinu koji se naplaćuju i raspoređuju između budžeta kantona i općina prema kantonalnim propisima.

Projekcija ovih prihoda za 2016. godinu je 1.225.000 KM, 2017. godina 1.225.000 KM, te 2018. godina 1.232.000 KM.

Neporezni prihodi

Neporezni prihodi uključuju:

- naknade i takse
- novčane kazne
- posebne naknade
- ostali neporezni prihodi (uključujući i vlastite prihode budžetskih korisnika)
- naknade po osnovu dodjele i korištenja građevinskog zemljišta i građenje (NKGZ, prihodi od rente)

Očekivani ukupni iznos prikupljenih neporeznih prihoda u 2016. godini iznosi 2.136.500 KM. Dalje ostvarenje neporeznih prihoda u 2017. godini iznosi 2.256.500 KM i u 2018. godini 2.122.500 KM.

Rizici po projekcije prihoda

Rizici ostvarenja projiciranih prihoda mogu biti:

- veće usporavanje predviđenog ekonomskog rasta;
- nepredviđene promjene poreznih politika (odsustvo stabilnih koeficijenata raspodjele indirektnih poreza i nepredviđene promjene istih i dr.);
- makroekonomske pretpostavke;
- promjena nivoa zaduženosti Federalnog budžeta (otplate vanjskog duga **FBiH**);
- razvoj drugih događaja (efikasnost porezne uprave u kontroli naplate javnih prihoda).

Projekcije prihoda su usko vezane za privredni rast. Jedan od rizika odnosi se na makroekonomske pretpostavke, koje će u mnogome ovisiti od uticaja vanjskih faktora, prevashodno rasta cijene nafte na svjetskom tržištu i povratnog uticaja na inflatorna kretanja.

Ukoliko su rast i drugi makroekonomski pokazatelji ispod procijenjenog nivoa imat će za posljedicu drugačija kretanja projekcije prihoda u smislu kontinuiranog nadzora poreznih obveznika u dijelu izmirenje obaveza.

Veliki uticaj i rizik za stabilne projekcije prihoda za naredni period predstavlja vanjski dug **FBiH**, jer je Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u **FBiH** predviđeno da se iz sredstava PDV-a, koja su sa JRT dodijele za finansiranje Federacije, kantona, općina i Direkcije cesta, prvo izvrši otplata vanjskog duga Federacije, te se onda vrši raspodjela ostatka sredstava na ostale korisnike.

Administracija poreznog sistema predstavlja rizik i po projekcije prihoda. Porezni prihodi zavise od unaprjeđenja usklađenosti BiH Institucija i entiteta s jedne strane i svih nivoa vlasti unutar Federacije BiH, pogotovo kad su u pitanju prognoze prihoda od indirektnih poreza. Projekcije su rađene pod pretpostavkom da neće doći do prenosa nadležnosti između općine i drugih nivoa vlasti, kao i zakonskih promjena u oblasti indirektnog oporezivanja.

3.2 Izdaci Općine Gračanica

Ključni faktor za određivanje predloženih prioriteta potrošnje i gornje granice rashoda je projicirani okvir prihoda.

Za pripremu podataka za DOB Općine Gračanica 2016 – 2018. godine, Služba za poduzetništvo, lokalni razvoj i finansije dostavila je dopis/instrukciju potrošačkim jedinicama (općinske službe) da dostave projekcije rashoda te eventualno prihoda ukoliko se radi o prihodima po posebnim propisima i njihovom utrošku, kako bismo

mogli sve sumirati te u skladu sa projiciranim prihodima utvrditi rashodovnu stranu budžeta za naredne 3 godine. Takođe, dopise smo poslali i Centru za socijalni rad, Dječijem obdaništu „Naša djeca“ te BKC-u da dostave svoje trogodišnje planove mada još uvijek nisu u registru budžetskih korisnika. Smatrali smo to kao prednost u pogledu sveobuhvatnog planiranja na općini Gračanica tako da u sklopu DOB-a za 2016-2018 godinu postoji Prilog.2 gdje se nalaze konsolidovane projekcije prihoda i rashoda za naredni period.

Takođe uz dokument kao Prilog.1 daje se i projekcija prihoda i rashoda po ekonomskoj klasifikaciji analitički za Općinu Gračanica.

Ističemo da nismo dobili od svih tražene podatke te da smo analizom pristiglih zahtjeva zaključili :

- da je većina budžetskih stavki iz predhodnih godina planirana i za naredni period, odnosno da ne postoji kvalitetna analiza na bazi koje bi se i vršila projekcija izdataka,
- da se kao bazna godina za utvrđivanje budžetskih sredstava koristila 2014 i 2015 godina iako su se procjene za period 2016-2018 godina trebale bazirati isključivo na procjeni potrebnih tekućih sredstava za te godine.

Navedeni utvrđeni nedostaci ulaznih podataka predstavljaju i polaznu osnovu za dalja nastojanja da se unaprijedi ova faza budžetskog ciklusa s ciljem osiguranja kvalitetnijih i potpunijih inicijalnih zahtjeva za budžetskim sredstvima.

S tim u vezi, služba za poduzetništvo, lokalni razvoj i finansije je pristupila izradi rashodovne strane DOB-a uzimajući u obzir pristigle zahtjeve, te Plan kapitalnih investicija koji se ažurira svake godine. Na bazi predhodno navedenog te u skladu sa projiciranim okvirom prihoda izrađene su gornje granice rashoda za naredni period unutar kojih će službe razviti detaljne zahtjeve za budžetskim sredstvima u skladu sa narednom instrukcijom za pripremu finansijskih planova za Nacrt Budžeta 2016.godinu.

U sljedećoj tabeli daje se pregled indikativnih gornjih granica ukupnih rashoda i izdataka Budžeta općine Gračanica za period 2016.-2018. godina kao jedinstvenog budžetskog korisnika.

Tabela – Budžetske procjene prema ekonomskoj klasifikaciji sa projekcijama rashoda i izdataka za period 2016 – 2018 godina

		a	b	c	d	e	f	g
			Projekcija					
EKONOMSKI KOD	RASHODI I IZDACI	BUDŽET ZA 2015. GODINU	2016	2017	2018	INDEX b/a	INDEX c/b	INDEX d/c
611000	Ukupno plaće	2.928.000	3.099.000	3.081.000	3.081.000	5,84	-0,58	0,00
611100	Bruto plaće	2.330.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	7,29	0,00	0,00
611200	Naknade	349.000	337.000	319.000	319.000	-3,43	-5,34	0,00
612000	Doprinosi	249.000	262.000	262.000	262.000	5,22	0,00	0,00
613000	Materijalni troškovi	1.993.500	2.166.000	2.233.500	2.044.500	8,66	7,74	-12,38
614000	Transferi	1.161.500	1.101.000	1.101.000	1.101.000	-5,20	0,00	0,00
614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	100.000	0	0	0	0,00	0,00	0,00
614200	Tekući transferi pojedincima	234.000	196.000	186.000	186.000	- 16,24	- 5,10	0,00
614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	797.500	880.000	890.000	890.000	10,35	1,14	0,00

614800	Ostali grantovi - povrat i dr	30.000	25.000	25.000	25.000	-16,66	0,00	0,00
615000	Kapitalni grantovi	463.500	30.000	27.500	27.500	- 93,52	- 8,33	0,00
616000	Otplate kamata	65.000	63.000	30.000	15.000	- 3,07	- 52,38	- 50,00
681000	Doznake vanjskim korisnicima	715.000	715.000	715.000	715.000	0,00	0,00	0,00
820000	Kapitalni izdaci	3.430.000	1.129.500	1.635.500	2.130.500	-67,07	44,80	30,27
821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	3.430.000	1.129.500	1.635.500	2.130.500	-67,07	44,80	30,27
822000	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0			
823000	Otplata duga	528.000	830.000	431.000	302.000	57,20	-48,07	-29,93
	TEKUĆA REZERVA	90.000	100.000	100.000	100.000	11,12	0,00	0,00
	UKUPNO:	11.374.500	9.233.500	9.354.500	9.516.500	-18,82	1,31	1,74

Rashodi i izdaci finansirani iz budžeta u 2016. godini predviđaju se u iznosu od 9.233.500 KM, dok se u 2017. godini projiciraju u iznosu od 9.354.500 KM ili sa rastom od 1,31 %, a u 2018. godini 9.516.500 KM ili sa rastom od 1,74 %.

Prosječan broj zaposlenih u narednom periodu 2016-2018 godina je 122, s tim da su u tom periodu predviđena sredstva potrebna za usklađivanje plata sa novim platnim koeficijentima.

U narednom periodu Općina Gračanica se kreditno zadužila kod Evropske investicione banke (EIB) ali obzirom da još uvijek nismo dobili otplatni plan za dio povučenih kreditnih sredstava, te da se kamatna stopa mijenja sa povlačenjem svake tranše, nismo bili u mogućnosti planirati sredstva za kamatu u narednom periodu koja se plaća u greis periodu a greis period je 5 godina od dana povlačenja kredita.

Takođe, po ovom projektu kreditna sredstva se koriste direktnim plaćanjem izvođača od strane FMF tako da se u budžetu općine ne planira iznos sredstava iz kredita kao i iznos sredstava iz IPE koja je u sklopu ovog projekta već samo sredstva budžeta kao vlastito učešće u projektu WATSAN. S tim u vezi u narednom periodu planiran je iznos sredstava za projekat WATSAN iz budžeta u 2017 i 2018 godini prema planu koordinatorice projekta WATSAN.

Što se tiče kapitalnog dijela budžeta u narednim periodima planirani su projekti po prioritetima iz PKI i isključivo u iznosima koji se planiraju realizovati budžetskim sredstvima ne uzimajući u obzir grantove/potpore. Takođe, pri izradi kapitalnog dijela budžeta po godinama išlo se od pretpostavke da će svi projekti započeti biti i završeni u 2015. godini jer bi bilo teško procijeniti u maju mjesecu koji to od projekata neće biti realizovani do kraja tekuće godine.

Tako prilikom izrade Nacrta budžeta za 2016. godinu zatim i budžeta za 2016. godinu moći će se realnije sagledati stanje i mogućnost realizacije planiranih projekata u 2015. godini.

Cilj Dokumenta okvirnog budžeta je da pruži kvalitetniji strateški osnov za srednjoročno planiranje budžeta i pripremu godišnjih budžeta, kroz povezivanje trogodišnjih projekcija rashoda sa utvrđenim srednjoročnim prioritetima općine. Imajući ovo u vidu, utvrđeni prioriteti bili su polazna osnova kod donošenja odluka o predloženim prioritetima potrošnje, a u skladu s tim i budžetskim ograničenjima za naredni trogodišnji period.

Prijedlozi prioriteta potrošnje i početnih gornjih granica rashoda iskazanih u tabelarnom dijelu

DOB za period 2016-2018. godine utvrđeni su na osnovu sljedećih elemenata:

- Strategije razvoja općine Gračanica;
- fiskalne politike Općine Gračanica i okvira raspoloživih sredstava;
- dostavljenih finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika/potrošačkih jedinica (službi);
- utvrđenim prioritetima Općine Gračanica

Sastavni dio DOB-a je:

- Prilog 1. - Tabelarni, analitički pregled prihoda i primitaka sa indikativnim gornjim granicama rashoda i izdataka Općine Gračanica za period 2016.-2018.godine.
- Prilog 2. - Tabelarni pregled, sintetički, prihoda i primitaka sa indikativnim gornjim granicama rashoda i izdataka Općine Gračanica za period 2016 – 2018.godina gdje su uključeni i Centar za socijalni rad, BKC i Dječije obdanište „Naša djeca“.

U skladu sa članom 18. i članom 19. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.102/13, 9/14 i 13/14) nakon usvajanja od strane Općinskog načelnika, ovaj dokument bit će objavljen na web stranici Općine Gračanica i dostavljen Općinskom vijeću Gračanica kao informacija uz Nacrt budžeta za 2016.godinu.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
OPĆINA GRAČANICA
OPĆINSKI NAČELNIK

Broj: 02-14-01753-2015
 Gračanica, 29.06.2015.godine

OPĆINSKI NAČELNIK
Nusret Helić